

Evaluering af UB-testen/Library test

Rapport til DEFF-projektet Videreudvikling af UB-testen/Library test

Schreiber, Trine

Publication date:
2012

Document version
Tidlig version også kaldet pre-print

Citation for published version (APA):

Schreiber, T. (2012). *Evaluering af UB-testen/Library test: Rapport til DEFF-projektet Videreudvikling af UB-testen/Library test*.

http://www.deff.dk/fileadmin/user_upload/dokumenter/DEFF/Afrapporteringer/Afrapportering_MmB_Videreudvikling_af_UB_Testen.pdf

Evaluering af UB-testen/Library test

Rapport til DEFF-projektet Videreudvikling af UB-testen/Library test

Trine Schreiber, lektor og ph.d.
ts@iva.dk
Det Informationsvidenskabelige Akademi

1. Hovedresultater og anbefalinger

Evalueringen af UB-testen viste at den generelt oplevedes som både relevant og nyttig for de studerendes studiepraksis. Evalueringen viste også at en konkret afprøvning af testen kan styrke opfattelsen heraf.

Evalueringen viste at UB-testen kan forbedres på flere måder. For det første kan værktøjets tekst, ordvalg og billedmateriale behøve at ses igennem for en justering. For det andet kan testens afslutningsforløb bestående af fire forskellige skærbilleder med f.eks. "hjælp os"-spørgsmål, kommentarboks, m.m. med fordel gøres kortere. For det tredje kan spillets struktur blive endnu bedre end det er i dag ved hjælp af indførelsen af f.eks. e-ressource- og databasehenvisninger samt vejledninger, opsummering af spillets spørgsmål, svar og uddybninger, samt en velfungerende email-funktion.

Evalueringen viste at en udvidelse af målgruppen med f.eks. studerende fra professionshøjskolerne forudsætter en forbedring af værktøjets fagspecifikke elementer, herunder ændringer af f.eks. temaet "Ressourcer og dit fag". Det forudsætter også en vis justering af værktøjets tekst, ordvalg og billedmateriale.

Endelig viste evalueringen at UB-testen kan drage fordel af en øget synlighed. En sådan synlighed kan foregå på flere måder. Mange af de interviewede foreslog at UB-testen bliver lagt på uddannelsernes digitale læringsplatforme. Der var også et forslag om at UB-testen får en APP. Interviewene med de studerende gav derimod ikke grundlag for at videreføre UB-testen til Facebook.

2. Indledning

Som en del af DEFF-projektet 'Videreudvikling af UB-testen/Library test' er der blevet foretaget en evaluering af UB-testen i form af en brugerundersøgelse. Med denne rapport fremlægges resultatet af evalueringen.

Evalueringen er lavet på baggrund af projektets ønske om at foretage mindre fornyelser af UB-testen. En videreudvikling af UB-testen skal tage udgangspunkt i produktets fremadrettede potentiale. UB-testen er produceret i 2007. Spørgsmålet er således om den her i 2011 kan behøve visse ændringer, der vil optimere den i forhold til for det første dens oprindelige formål, nemlig at være virtuel back-up i bibliotekers arbejde med styrkelse af studerendes informationskompetence, og for det andet dens nye formål, nemlig at være et værktøj for en bredere målgruppe af studerende, herunder også studerende i nye universitetsmiljøer. Et centralt spørgsmål er i den forbindelse om den i sin nuværende form bliver oplevet relevant og brugbar af studerende ved professionshøjskolerne.

Evalueringen er udformet på en sådan måde at dens undersøgelse bl.a. involverer studerendes og underviseres konkrete afprøvning af UB-testen. Evalueringens resultater danner grundlag for en udarbejdelse af en kravspecifikation til softwareleverandør i forhold til den planlagte videreudvikling.

3. Undersøgelsesdesign

Evalueringens undersøgelse er baseret på interview med i alt 20 studerende og 4 undervisere. Af de 20 studerende kommer fem fra Aarhus Universitet, nemlig det samfundsvidenskabelige fakultet, fem fra Københavns Universitet, det humanistiske fakultet, fem fra en sygeplejeuddannelse fra en af de danske professionshøjskoler og de sidste fem fra en pædagoguddannelse fra samme professionshøjskole. Af de fire undervisere kommer en fra det samfundsvidenskabelige fakultet, Aarhus Universitet, en fra det humanistiske fakultet, Københavns Universitet, og en fra respektive uddannelse på den pågældende professionshøjskole.

Alle interview varede mellem 50 min og en time og alt blev optaget på lydfil. De fem studerende fra respektive steder er hentet ind til interviewet på forskellige måder. På Aarhus Universitet, hvor interviewene foregik den 10. og 11. maj 2011, var der forinden lagt et opslag ud på det samfundsvidenskabelige fakultets hjemmeside, hvor man bad studerende om at melde sig til interviewet. På sygeplejeuddannelsen på professionshøjskolen foregik interviewene den 26. maj 2011. Biblioteket havde da forinden sendt en besked ud på uddannelsens digitale læringsplatform og bedt studerende om at melde sig. På pædagoguddannelsen på professionshøjskolen foregik interviewene den 27. maj 2011. På Københavns Universitet, hvor interviewene foregik den 30., 31. maj og 1. juni 2011, var der nogle uger inden sat et opslag op på tavlen lige ved indgangen til Humanistisk Fakultetsbibliotek i Njalsgade med angivelse af at man ønskede interviewpersoner med henblik på en evaluering af UB-testen. Ved alle fire steder blev de studerende tilbudt et gavekort på 200 kr for at stille op til interviewet. De fire undervisere blev rekrutteret gennem forespørgsler fra de forskellige uddannelsessteder.

Af de 20 studerende var 10 universitetsstuderende og 10 fra professionshøjskolen. 18 af de 20 studerende befandt sig i alderen fra 22 til 28 år og de sidste to var mellem 30 og 37 år. 16 af de 20 studerende var i gang med at tage en bachelor, mens 4 var startet på en kandidatuddannelse. Disse 4 var alle blandt de universitetsstuderende. Af de 20 studerende var 8 mænd og 12 kvinder. Blandt de universitetsstuderende

var der flere mænd end kvinder, nemlig 7 mænd og 3 kvinder, mens der blandt de studerende fra professionshøjskolen var en overrepræsentation af kvinder, nemlig 9 kvinder og 1 mand.

Spørgeguiden for interviewene med de studerende var bygget op i tre dele. I første del, dvs. de ca. første 20 min, blev den studerende spurgt om alder, studieretning, begrundelser for valg af uddannelse, erfaringer fra den forløbne tid som studerende med f.eks. opgaveskrivning og herunder arbejdet med f.eks. at finde en problemformulering, med at skrive opgavens analyseafsnit og med informationssøgning i tilknytning med opgaven. Der blev spurgt ind til om man kendte kravene, som blev stillet fra uddannelsens side til f.eks. den skriftlige opgave, herunder f.eks. hvor meget man selv skulle finde information ud over pensum. I forlængelse heraf blev de spurgt om hvad de oplevede som vanskeligt ved den skriftlige opgave. Derudover blev der spurgt til om de selv søgte efter litteratur og information i tilknytning til opgaven og i så fald på hvilken måde, samt hvilke problemer de eventuelt oplevede i den forbindelse. Endelig blev de spurgt om de arbejdede i gruppe samt om deres anvendelse af vejledningsmuligheder.

Den anden og tredje del af interviewet tog tilsammen ca. en 30-40 min. I anden del af interviewet blev den studerende spurgt om man kendte til UB-testen og i så fald i hvilken sammenhæng man havde stiftet bekendtskab med den. Alle blev bedt om indledningsvist at vurdere værktøjet på en skala fra 1 til 10 (hvor 1 var det laveste og 10 det højeste) med henblik på nytten af et digitalt værktøj for den studerende i hans/hendes arbejde med informationssøgning og opgaveskrivning.

I interviewets tredje del fik den studerende lejlighed til at gå ind på websiden UB-testen og afprøve testen. Interviewet blev da en blanding af at den studerende selv styrede sin afprøvning af værktøjet og en dialog mellem respondent og interviewer om de respektive værktøjslementer. Efter testen blev der vendt tilbage til spørgsmålet om UB-testens brugbarhed i forhold til den studerendes arbejde med skriftlige opgaver og informationssøgning. Den studerende blev igen bedt om at vurdere værktøjet på skalaen fra 1 til 10 samt begrunde den valgte placering på skalaen. De studerende vurderede hermed hvilken rolle UB-testen havde/kunne have i relation til deres opgaveskrivning og informationssøgning ud fra den indsigt i læremidlet, som den konkrete afprøvning havde givet dem.

De fire undervisere, der blev interviewet, var 1 mand og 3 kvinder. For at oprette anonymiteten omtales alle dog i rapporten med et 'hun'. Interviewene med underviserne fulgte stort set den ovenfor nævnte struktur. I første del dvs. de første ca. 20 min. drejede det sig om samme spørgsmål som til de studerende, men nu vendt om således at det var underviseren, der skulle beskrive hvordan de oplevede de studerendes arbejde med den skriftlige opgave og med informationssøgning samt hvilke krav de som undervisere stillede i de nævnte forbindelser. Den anden og tredje del af interviewet tog tilsammen ca. 30-40 min. I den anden del blev underviserne spurgt om de kendte UB-testen og om de havde henvist til den. Underviserne blev ligeledes bedt om indledningsvist at vurdere værktøjets nytteværdi for de studerende. Som led i interviewets tredje del afprøvede underviserne ligesom de studerende UB-testen og fik herved konkret mulighed for at danne sig synspunkter om såvel testens delelementer som dens helhed. Til sidst blev de spurgt om hvad de mente om UB-testen som et studieværktøj og om de mente læremidlet kunne være til nytte for de studerende i forbindelse med opgaveskrivning og informationssøgning.

I det følgende gennemgås først interviewsvarerne fra de fire grupper af studerende fra respektive de to universiteter og professionshøjskolen. Gennemgangen foretages på baggrund af en række emner, som var centrale i interviewene. Efter fremlæggelsen af de studerendes synspunkter redegøres der for svarene fra

de fire undervisere. Der bliver i gennemgangen af undervisernes svar anvendt stort set de samme emner som i gennemgangen af de studerendes.

4. De studerendes udsagn om UB-testen

I det følgende gennemgås resultaterne af interviewene med de 20 studerende. Der ses først på de studerendes generelle kendskab til studietekniske værktøjer og til UB-testen. Derefter gennemgås deres udsagn om UB-testens spørgsmål, ordvalg, temaer, testens form, billedmateriale, spil- og high score elementerne m.m. Til sidst ses der på nogle af de studerendes ændringsforslag.

De studerendes brug af studietekniske læremidler

I forhold til at evaluere et studieteknisk værktøj som UB-testen var det relevant at vide om de studerende anvendte den slags redskaber i deres studiepraksis. Interviewene viste at alle 20 studerende fra såvel universitet som professionshøjskolen kendte til f.eks. bogen "Den gode opgave" af Rienecker m.fl.¹ Det var dog mindre end halvdelen, som havde anvendt bogen, selvom underviserne havde anbefalet den. En af de 10, der havde anvendt den, havde f.eks. brugt den til hjælp for opstilling af en opgaves litteraturliste. Ingen af de studerende havde kendskab til en webside som f.eks. Studiemetro (denne findes f.eks. på linket <http://samfundsvidenskab.au.dk/services/biblioteket/kurser/e-ressourcer-til-opgaveskrivning/>). 10 af de studerende kendte dog det digitale værktøj Scribo (www.scribo.dk), men kun 6 havde anvendt det og kun i mindre grad. Man kan konkludere at de studerende på den ene side kendte til eksistensen af studietekniske værktøjer, jævnfør bogen "Den gode opgave", og flere kendte til en digital version, jævnfør Scribo, men de studerende syntes ikke i nævneværdig omfang at benytte sig af sådanne værktøjer i deres studiepraksis.

Alle de studerende anvendte deres uddannelsers digitale læringsplatform. Flere kendte et digitalt værktøj som Refwork, men kun få af de studerende kunne fortælle at de havde anvendt det. Alle brugte deres bibliotek til at søge efter litteratur og i den forbindelse også bibliotekets webside. Det varierede med hensyn til hvor meget de studerende oplevede et behov for at søge efter litteratur ud over pensum. Det var især de kandidatstuderende og de sygeplejestuderende, der oplevede krav fra undervisernes side om at søge efter andet litteratur end pensum. I det hele taget skilte de sygeplejestuderende sig tydeligt ud fra de andre bachelorstuderende ved at søge efter litteratur i større omfang end de øvrige, og anvende studietekniske værktøjer samt have et stort kendskab til eksisterende databaser indenfor deres fag.

De studerendes kendskab og overordnede interesse for UB-testen

Størstedelen af de studerende, der blev interviewet, kendte ikke på forhånd UB-testen. Enkelte havde i forbindelse med tilmeldingen til interviewet gået ind på 'www.ubtesten.dk' og set på websiden. Af de i alt 10 universitetsstuderende vidste 5 ikke hvad UB-testen var, 4 havde hørt om den og en enkelt havde anvendt den i forbindelse med sin bacheloropgave. Af de 10 studerende fra professionshøjskolen vidste 6 ikke hvad UB-testen var, mens de øvrige 4 var gået ind på websiden inden interviewet.

Til trods for det begrænsede kendskab til UB-testen havde en pæn andel af de studerende positive forventninger til læremidlets brugbarhed. Af de universitetsstuderende havde 5 positive forventninger til

¹ Rienecker, L.; Jørgensen, P.S. og Skov, S. (2008). Den gode opgave: håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser. Samfundslitteratur

UB-testen, mens 3 udtrykte på forhånd at det nok ikke havde deres interesse. De resterende 2 studerende kendte ikke websiden og ville ikke på forhånd udtale sig om den. Af de studerende fra professionshøjskolen havde 6 studerende positive forventninger til UB-testen, mens 2 mente at den nok ikke var noget for dem. Også her udtrykte de resterende 2 at de ikke på forhånd kunne have nogen synspunkter om den.

Samlet for de 20 studerende havde med andre ord 11 på forhånd positive forventninger til UB-testen. Som en del af interviewet afprøvede alle de studerende testen. Efter afprøvningen udtrykte 14 af de 20 studerende sig positive angående værktøjets brugbarhed. Der var på den måde flere studerende efter end før afprøvningen, der udtrykte interesse for UB-testen som læremiddel i forhold til deres studier og som derfor eventuelt senere ville anvende testen igen. Samme 14 studerende havde dog også nogle kritikpunkter til websiden.

Til trods for at de studerende som sagt ikke i nævneværdig omfang tidligere havde benyttet studietekniske værktøjer i forbindelse med deres studier, indebar afprøvningen af UB-testen som sagt en del positive udsagn om nytten af et sådant værktøj. Et af resultaterne af undersøgelsen er derfor at en konkret afprøvning af læremidlet samt en mundtlig dialog herom kan syntes afgørende for at den studerende senere vil benytte sig heraf.

De studerendes udsagn om UB-testens anvendte spørgsmål

Uanset tilhørsforhold til universitet eller professionshøjskole udtryktes der i alle fire grupper af studerende en kritik af nogle af spørgsmålene i UB-testen. Indholdet af kritikken varierede dog alt efter hvilken af de fire studentergrupper, det drejede sig om.

Studerende fra det humanistiske fakultet, Københavns Universitet, udtrykte en kritik af indholdet i nogle af testens spørgsmål såvel som af de efterfølgende tre svarmuligheder. Det gjaldt spørgsmål som f.eks. "Hvad er det bedste at gøre i slutningen af opgaveskrivningen med hensyn til informationssøgningen?" eller "Hvad er det bedste at gøre hvis du ingenting finder eller finder langt færre referencer/henvisninger end du forventer, i en database?" Flere af de 5 studerende havde den opfattelse at det rigtige svar måtte afhænge af den individuelle person, der tog testen. De syntes derudover ikke altid de anvendte spørgsmål havde et rigtig eller forkert svar, dvs spørgsmålene egnede sig ikke altid til den valgte testform, hvor der nødvendigvis til hvert spørgsmål må eksistere et rigtigt svar. Til tider manglede der yderligere en fjerde svarmulighed, som de syntes var et mere rigtigt svar end de givne tre muligheder. En af de studerende sagde at nogle af svarmulighederne mere handlede om gode råd. Derudover anså flere af de fem, at der i visse tilfælde forekom det, som nogle ville kalde en useriøs svarmulighed, dvs hvor den studerende kunne gætte sig til hvilket svar, der var det rigtige.

Studerende fra det samfundsvidenskabelige fakultet, Aarhus Universitet, havde en kritik af nogle af testens spørgsmål, som mindede om den de studerende fra Københavns Universitet fremkom med. De havde dog ikke helt så meget fokus på dette som de andre. De var mere optaget af om de kunne hente en brugbar information ud af spørgsmålene, forstået som en information, der kunne knyttes til deres eget fag. De var især interesserede i spørgsmålene under testens tema "Ressourcer og dit fag". En kritik angående netop dette temas spørgsmål var at det var de samme spørgsmål man fik, når man tog testen igen. Udvalget af forskellige spørgsmål anså de var inden for dette tema alt for lille sammenlignet med de andre fire temaer.

En anden kritik var at man fik for lidt information om databaser, som kunne være af interesse for studerende fra det specifikke fag.

Studerende fra pædagoguddannelsen på professionshøjskolen udtrykte også en kritik af spørgsmålenes brugbarhed. Her var der i modsætning til universitetsstuderende fra det samfundsvidenskabelige fakultet tale om en mere generel kritik af spørgsmålene. De syntes ikke de i forhold til deres uddannelse kunne bruge mange af spørgsmålene til noget. De kritiserede mange af spørgsmålene for at være uden nytte for dem i forhold til de opgaver, som de havde på uddannelsen. Derudover kritiserede de i høj grad testspørgsmålenes ordvalg. Der blev således anvendt for mange ord, som ikke sagde dem noget.

Studerende fra sygeplejeuddannelsen fra professionshøjskolen kritiserede ligeledes en del af spørgsmålene for ikke at være relevante for dem. Kritikken var dog ikke helt den samme som kritikken fra de pædagogstuderende. De sygeplejestuderende vidste en hel del om f.eks. at søge i databaser. De forventede derfor at spørgsmålenes emner i større grad tog udgangspunkt i den viden de som studerende allerede havde om f.eks. informationssøgning. Her var der således forventninger om at testen byggede videre på den erhvervede viden på området. De sygeplejestuderende kritiserede derudover ordvalget i nogle af spørgsmålene.

Det var dog ikke kun de to grupper af studerende fra professionshøjskolen, der reagerede på forekomsten af bestemte ord i nogle af testens spørgsmål. Også nogle af de studerende fra universiteterne nævnte det. Det gjaldt ord som f.eks. bibliografi, tesaurus, titelregister, boolske operatorer, dk5 klassifikation, frase, men også f.eks. antologi og monografi. En af alle 20 studerende mente at vide hvad f.eks. boolske operatorer var – og alligevel var han lidt i tvivl. I alle fire grupper var der dog studerende, der enten vidste eller havde hørt om hvad f.eks. ordet trunkering betød. De studerende fra universiteternes grupper reagerede dog mindre irriteret på fremmedordene end de studerende fra professionshøjskolen. Det var således et kritikpunkt, som først og fremmest tilhørte de studerende fra professionshøjskolen.

UB-testen har delt sine spørgsmål op i fem temaer. Ingen af de studerende udtrykte umiddelbart nogen problemer i forståelsen af fire af disse temaer. En undtagelse var dog det femte tema, "Regler og redelighed". Mange af de studerende, herunder især studerende i grupperne fra professionshøjskolen forstod ikke hvad temaet "Regler og redelighed" betød eller indeholdte. Flere troede at temaet "Kilder og kritik" indeholdte information om kildehenvisning, om at citere m.m., dvs det som reelt er indholdet af temaet "Regler og redelighed". En enkelt studerende foreslog efter at have opdaget hvad det reelle indhold var, at "Regler og redelighed" ændrede overskrift til 'Kildehenvisning'.

Det var dog ikke kun nogle af spørgsmålene og en del af ordvalget, der fik en kritik med på vejen af de studerende. Nogle havde nemlig også en kritik af testens form, der bestod af at den studerende skulle besvare seks spørgsmål før der blev givet noget svar. Der var studerende på tværs af de fire grupper, som udtrykte at de hellere ville have *et* spørgsmål ad gangen i stedet for de seks spørgsmål. De mente at man med den nuværende form havde glemt spørgsmålenes indhold inden man nåede frem til svarene. Selvom der som sagt var studerende i alle fire studentergrupper, der havde dette synspunkt, var dette kritikpunkt især fremtrædende hos de studerende på sygeplejeuddannelsen.

De studerende fra professionshøjskolens uddannelser var klart mere entydige i deres interesse for at få en fagspecifik UB-test, dvs en test der var relateret til deres egen uddannelse, end de studerende fra de to

universiteter. De studerende fra sygeplejeuddannelsen betonedede dette endnu mere end de studerende fra pædagoguddannelsen. De sidste kunne således godt acceptere en test, der var relateret til professionshøjskolens uddannelser og ikke kun til deres egen. For de studerende fra de to universiteter kom synspunktet om at testen burde være mere fagrelateret lidt tydeligere frem hos de studerende fra det samfundsvidenskabelige fakultet, Aarhus Universitet, end hos studerende i gruppen fra det humanistiske fakultet, Københavns Universitet.

De studerendes udsagn om UB-testens billedmateriale

På tværs af de fire grupper var der et flertal af studerende, der oplevede testens forside samt det generelle skærm billede som meget mørkt. Nogle brugte til og med ordet 'dystert' om billedmaterialet. Også den røde baggrundsfarve, man kan vælge, fik blandt nogle af de studerende kritik for at være for mørk.

Fra alle fire grupper var der desuden studerende, der fravalgte billederne til fordel for den røde baggrundsfarve med begrundelsen om at billederne gjorde det svært at læse teksten eller at billederne forvirrede og gjorde det vanskeligt at koncentrere sig. Der var dog mindst en person fra hver gruppe, der i modsætning hertil udtrykte stor tilfredshed med den sorte farve, og et par stykker fra hver gruppe, der syntes at billederne var rigtig gode. Et par studerende udtrykte at den sorte farve til og med signalerede professionalitet. Studerende fra sygeplejeuddannelsen var dog mere kritiske over for billederne end de øvrige studerende var.

De studerendes holdninger til spillet og high score elementet

De studerende skelnede tydeligt mellem *på den ene side* spillet i testen (i betydningen at man gennemgår fem temaer og for hvert tema svarer på seks spørgsmål og derefter får en farvepalet over antal svar, og herunder hvor mange man har svaret rigtigt) og *på den anden side* high score listen (i betydningen at man konkurrerer med andre om at opnå flest point). Det sidste element, high score listen, var der flere af de studerende fra Københavns Universitet og professionshøjskolen, der var utilfredse med, hvorimod nogle af de samme studerende syntes at det første, spilelementet, var ganske sjovt. De studerende fra det samfundsvidenskabelige fakultet, Aarhus Universitet, adskilte sig dog på dette punkt fra de andre ved at se både high score elementet og spillet som motivationsfaktorer.

Der var flere fra især de to universiteter og professionshøjskolens pædagoguddannelse, der syntes at spilelementet i testen var sjovt. Der var desuden flere fra pædagoguddannelsen end fra sygeplejeuddannelsen, som syntes at spillet var motiverende. Alligevel synes dette element ikke for de pædagogstuderende at kunne overvinde en manglende interesse for mange af de stillede spørgsmål, jævnfør deres kritik af testens spørgsmål generelt set. Spilelementet syntes med andre ord ikke stærkt nok til at motivere de pædagogstuderende til at arbejde med selve indholdet i testen. Formen vandt med andre ord ikke over indholdet for netop denne gruppe.

Blandt nogle af de studerende blev der dog også udtrykt en kritik af testens brug af spillet. Dette forekom tydeligere hos to af grupperne end hos de øvrige. Det var især blandt de studerende fra det humanistiske fakultet, Københavns Universitet, og de studerende fra sygeplejeuddannelsen på professionshøjskolen. Nogle af de studerende fra det humanistiske fakultet syntes at spillet var unødvendigt i forhold til at gennemføre testen. For nogle af de sygeplejestuderende forekom spillet derimod direkte at være uhensigtsmæssigt for den faglige indlæring.

De studerendes udsagn om UB-testens øvrige elementer

Ved starten af interviewets afprøvning af UB-testen blev de studerende spurgt om de vidste eller evt kunne gætte hvad 'UB' i UB-testens titel stod for. Kun en ud af de i alt 20 studerende kunne gætte at 'UB' stod for Universitetsbibliotek. De fleste havde ikke noget bud på hvad 'UB' kunne stå for. En enkelt foreslog Undervisningsbehov.

På UB-testens første skærmside stod følgende sætning: "På under 10 min kan du forbedre dine studievaner væsentligt". Dette var en af de sætninger alle de studerende syntes at lægge mærke til. Mange af de studerende på tværs af de fire grupper syntes at de "10 min" i sætningen virkede motiverende. Flere af de studerende udtrykte at de generelt vurderede forskellige aktiviteters brug af tid. En fortalte at han tidligere havde vurderet at et bestemt studieteknisk værktøj ville tage længere tid at sætte sig ind i end han reelt kunne vinde ved at anvende værktøjet. På den måde syntes tidsfaktoren at være afgørende for flere af de studerendes valg af aktiviteter. Angivelsen af de 10 min på testens første skærmside var således vigtig. Flere af de studerende anså at sætningen burde fremstå tydeligere end den gjorde nu. Et par af de studerende satte dog efter afprøvningen et spørgsmålstejn ved om de 10 min var tilstrækkelig tid for en gennemførelse af testen.

Generelt var ingen af de 20 studerende interesserede i UB-testens afsluttende spørgsmål på siderne "Hjælp os", "Tip en ven", "Printe eller emaile det samlede resultat" og "Gentag testen". De fleste syntes det var OK at skulle besvare de to spørgsmål på siden "Hjælp os", men ganske få ville benytte samme sides kommentarboks. En enkelt greb dog straks til at skrive en kommentar. Enkelte misforstod desuden hvad spørgsmålene på siden "Hjælp os" skulle anvendes til. Ingen ville anvende "Tip en ven". En enkelt nævnte at man i så fald i stedet ville give sine venner et link på Facebook. Funktionen "Printe eller emaile det samlede resultat" fungerede ikke, men rigtig mange efterspurgte at man kunne emaile sine spørgsmål, svar og uddybninger. Print-funktionen anså man var mindre vigtig. Alle syntes det var fint at man kunne gentage testen med nye spørgsmål, mens kun et par stykker ud af de 20 studerende kunne finde på at gentage testen med de samme spørgsmål. Flere af de studerende anså at det samlede forløb med de nævnte afsluttende spørgsmål strakte sig over alt for mange skærmsider og forløbet tog derved for meget tid.

Udpluk af de studerendes ændringsforslag

Efter afprøvningen af UB-testen huskede nogle af de studerende på at testen på forsiden havde lovet at vise den studerende, hvordan han eller hun kunne blive bedre. De studerende kritiserede i den forbindelse testen for kun at vise dem hvor gode eller dårlige de var, men ikke at give dem nogen redskaber eller gode råd til hvordan de kunne blive bedre. Dette foranledigede for det første at flere studerende foreslog at man på forsiden præciserede hvad testen gik ud på og hvad dens formål reelt var.

For det andet kom mange af de studerende med forslag om at der i løbet af testen skulle gives vejledning og gode råd om redskaber, der kunne hjælpe den studerende med at komme videre. I forlængelse af det sidste var der flere af de studerende, der foreslog at der kom links frem på skærmbilledet til de databaser, der blev nævnt i testens spørgsmål, og også links til websider, hvor den studerende kunne lære at søge i de nævnte databaser.

De studerende blev i løbet af interviewet spurgt om de savnede et link til Facebook. Det kunne f.eks. erstatte det afsluttende forløbs "Kommentarboks". Der var generelt blandt svarene meget lidt støtte til ideen om at der skulle knyttes en forbindelse til Facebook. Mange sagde at det var noget 'pjat', 'fjolle' og at det gjorde testen 'useriøs'. Derimod var der enkelte, der nævnte at en applikation på en mobil ville være en god idé.

Størstedelen af de universitetsstuderende betonedede efter afprøvningen, at UB-testen behøvede en større synlighed, dvs at den skulle være lettere for de studerende at få øje på. De syntes testen havde været givende i forhold til en generel studieteknisk hjælp og at spillet var sjovt og kunne understøtte læreprocessen. For at sikre den større synlighed blev ideen om en applikation på mobilen nævnt af enkelte, men ellers foreslog mange at UB-testen blev placeret direkte på uddannelsernes digitale læringsplatform og ikke som nu kun på bibliotekernes hjemmesider. De studerende fortalte at man almindeligvis brugte en pæn tid på uddannelsens digitale læringsplatform, til tider som en overspringshandling i forhold til at skulle forberede sig til de kommende undervisningstimer eller til at skrive opgave, så de mente det var et godt sted at placere testen.

Et par af de studerende foreslog at UB-testen blev brugt aktivt i f.eks. enhver form for biblioteksundervisning. Nogle af de studerende syntes testen var sjov at gå igennem under interviewet, men de angav dog særlige vilkår for at de ville vende tilbage til den. Testens formål var først og fremmest at være et redskab der kunne gøre biblioteksundervisningen sjovere end den havde været. Det var de pågældende studerendes opfattelse at testen i undervisningen kunne danne udgangspunkt for en god faglig dialog mellem den studerende og bibliotekaren. Et sådant formål kunne medtænkes i fremtidige markedsføringsplaner.

5. Undervisernes udsagn om UB-testen

I det følgende gennemgås resultaterne af interviewene med de 4 undervisere. Der ses først på undervisernes udsagn om de studerendes læringsbehov samt deres kendskab til UB-testen. Derefter gennemgås deres udsagn om UB-testens anvendte spørgsmål, ordvalg, testens form, billedmateriale og spilelementet. Til sidst ses der på nogle af undervisernes ændringsforslag.

Undervisernes udsagn om de studerendes læringsbehov

Alle fire undervisere fra såvel universiteterne som professionshøjskolen anså at de studerende havde svært ved at finde litteratur, og endnu vigtigere at de studerende havde svært ved at gå i dialog med litteraturen. De studerende behøvede at blive bedre til at anvende litteraturen i deres skriftlige opgaver. Det gjaldt når de skulle argumentere for en påstand, diskutere fremsatte synspunkter og i det hele taget fremlægge et emne. De studerende havde herunder vanskeligt ved at håndtere informationerne og systematisere den. De var gode til at stille spørgsmål, men de var ikke så gode til selve procesdelen, hvor informationerne skulle sammenstilles og anvendes.

Ingen af de to undervisere fra universiteterne havde henvist de studerende til bogen "Den gode opgave" (se referencen ovenfor). Det havde derimod de to undervisere fra professionshøjskolen. Alle fire undervisere havde dog i vejledningssammenhænge talt med de studerende om opgavestruktur og litteratursøgning. To af underviserne, den ene fra universiteterne og den anden fra professionshøjskolen,

havde udformet særlige tekster til de studerende om opgaveskrivning til det pågældende fag. Der var tale om tekster, som de studerende kunne hente på uddannelsernes digitale læringsplatform.

Undervisernes kendskab til og interesse for UB-testen

Ingen af de fire undervisere kendte til UB-testen. En enkelt af dem havde dog før interviewet været inde på websiden og set nærmere på testen. Alle fire var umiddelbart positive til et digitalt studieteknisk værktøj som UB-testen med henblik på vejledning af de studerende i emnerne opgaveskrivning og informationssøgning.

Undervisernes udsagn om UB-testens anvendte spørgsmål

Alle underviserne havde visse kritikpunkter til nogle af UB-testens spørgsmål. Underviserne reagerede på et spørgsmål som f.eks. "Hvad er det bedste at gøre, hvis du ønsker at fremlægge en perspektivering på problemstillingen i dit speciale?" Spørgsmålet forekom i testen under temaet "Kilder og kritik". Flere af underviserne anså at et sådant spørgsmål var mere komplekst at svare på end de tre angivne svarmuligheder lagde op til. Spørgsmålet omhandlede som vist emnet perspektivering. Det emne kunne forstås på flere måder, og det var derfor vigtigt at diskutere med de studerende hvad der lå i det begreb. Også et spørgsmål som "Hvad kan du finde ud af ved at se på denne litteraturliste?" (ligeledes under temaet "Kilder og kritik") blev der reageret på. To af de tre svarmuligheder var at der kunne være tale om materiale om Venus eller om et ældre materiale. Underviserne anså at det rigtige svar (et ældre materiale) var forkert eller at det i det mindste ikke var et relevant svar. Det blev også nævnt at den studerende herved blev ledt frem til et svar, som de oplevede de hellere måtte vælge, og ikke til et svar på baggrund af en faglig vurdering.

En anden af underviserne reagerede på det spørgsmål i testen, der hedder "Hvad kendetegner en videnskabelig artikel?" Hun syntes dette var et godt spørgsmål, som var særdeles relevant for de studerende, men hun var i tvivl om de tre svarmuligheder var gode nok. Hun kommenterede den svarmulighed, der henviste til at der var tale om peer reviewed tidsskrift. Underviseren nævnte at det jo sådan set var et godt svar, men hun ville gerne have at de studerende på bachelorniveau også kunne give en anden type af svar med hensyn til hvad en videnskabelig artikel var, nemlig et svar der talte om dokumentation og argumentation m.m. Svarmulighederne var på den måde ikke relateret til de læringsbehov, hun mente der var blandt de studerende på bachelorniveauet. Derudover var der flere af underviserne, der anså at testen havde for få spørgsmål, som kunne lære de studerende noget om de databaser, som testen ellers angav navne på. Endelig havde underviserne nogle kritikpunkter til nogen af spørgsmålene under temaet "Ressourcer og dit fag". Disse kritikpunkter handlede om spørgsmålenes relevans for det pågældende fagområde.

De to undervisere fra professionshøjskolen syntes at testens spørgsmål ikke var tilstrækkelig relaterede til deres egne uddannelser. De spørgsmål, der var i testen, skulle kunne relateres mere til professionshøjskolens uddannelser, hvis brugen skulle optimeres.

Der var også visse ord i testen, som underviserne reagerede på. En reagerede på et ord som 'forsøgsresultater', som forekom i flere af spørgsmålene. Hun mente at det var et begreb, som kun var relevante for studerende i naturvidenskab. En anden kritik gik på ordet 'litteratur'. En mente f.eks. at der burde stå 'faglitteratur' i stedet for kun 'litteratur'.

Undervisernes udsagn om UB-testens billedmateriale

Underviserne fra universiteterne var umiddelbart ikke så begejstrede for UB-testens skærbillede og øvrige billedmateriale. De anså ikke at billederne hjalp med at angive hvad testen drejede sig om, men at de derimod vanskeliggjorde læsningen af teksten. Derimod syntes underviserne fra professionshøjskolen at være tilfredse med både det indledende skærbillede og de øvrige billeder. Begge de to sidste syntes at layoutet var meget velvalgt. De mente dog begge at materialet passende kunne suppleres med billeder fra praktiksituationer, som relaterede sig til de studerendes uddannelser på professionshøjskolen.

Undervisernes synspunkter om spillet

Underviserne var meget positive til UB-testens anvendelse af såvel spillet som high score elementet. En af underviserne var dog inde på at der i forbindelse med high score listen burde være en angivelse af hvordan den studerende blev registreret.

Udpluk af undervisernes ændringsforslag

Underviserne mente at UB-testens forside behøvede en præcisering med hensyn til hvad testens formål var. De betonedede også at testen viste hvor god den studerende var til at besvare de pågældende spørgsmål, men den fortalte dem ikke hvad der skulle til for at de kunne blive bedre.

Generelt anså underviserne at UB-testen først og fremmest skulle fokusere på at lære de studerende informationssøgning samt at anvende information. En del af spørgsmålene om opgaveskrivningen kunne som følge heraf eventuelt udelades. UB-testen måtte gerne give de studerende mere hjælp til at finde artikler og med hvor de skulle gå hen, herunder indsigt i hvad de forskellige databaser var gode for.

Underviserne var alle positive til testens struktur i form af spørgsmål, svar og uddybning. To af underviserne formulerede dog ønsket om at svarene blev givet straks efter hvert spørgsmål og ikke først efter seks spørgsmål. Dette kunne være med til at sikre at den studerende læste uddybningen af det rigtige svar. En af underviserne henviste i den forbindelse til Sprogtesten fra Københavns Universitets Akademiske Skrivecenter (ascsr.uhum.ku.dk/sprogtest1/sprogtest.cgi). Den sprogtest stillede et spørgsmål, gav svaret med en efterfølgende forklaring og gav samtidig også en henvisning til, hvor den studerende kunne læse mere om emnet.

En af de fire undervisere mente at brugen af testen ville optimeres, hvis man ikke som nu forudsatte at den studerende skulle sidde alene med testen. Den skulle derimod efter hendes mening inddrages i et fag som f.eks. studiemetode eller biblioteksintroduktion. De studerende skulle i en undervisningstime tage testen og underviserne skulle derefter på f.eks. holdniveau tale med de studerende om den. Man kunne derved f.eks. snakke om de spørgsmål, som mange havde forkerte eller undret sig over. Dialogen blev således anset for særdeles vigtig i forhold til at de studerende kunne lære noget af testen.

6. Konklusion

UB-testen var et digitalt værktøj, som de interviewede studerende og undervisere ikke kendte til i forvejen. Der var generelt meget positive forventninger til UB-testen inden interviewene gik i gang. Den konkrete afprøvning samt mundtlige dialog om læremidlet styrkede for de flestes vedkommende yderligere

opfattelsen af at UB-testen var et særdeles godt redskab. Det syntes som om den konkrete afprøvning såvel som dialogen herom virkede motiverende for en fremtidig anvendelse af læremidlet.

Både de studerende og undervisere havde dog en række kritikpunkter f.eks. af nogle af testens anvendte spørgsmål. Kritikken gik især på den type af spørgsmål, der virkede mindre egnede til den testform, hvor spørgsmål forventes at have et bestemt svar. I flere af de tilfælde, hvor spørgsmålene blev kritiseret, syntes svarene således at være afhængige af den pågældende persons og det pågældende fags opgaveforståelse.

Blandt både studerende og undervisere var der delte meninger om UB-testens billedmateriale. Flere var meget begejstrede, mens andre var mere kritiske hertil først og fremmest i retning af at billederne virkede mørke.

Generelt var der stor tilfredshed både fra de studerendes og undervisernes side med spillet i testen. Spillet var for mange af de studerende en central motiverende instans i forhold til at gennemføre testen. En undtagelse på dette område var dog især de studerende fra sygeplejeuddannelsen.

Både de studerende og underviserne fra professionshøjskolen fremlagde en kritik, som gik på at testen i større udstrækning end hidtil behøvede at relatere sig til denne institutions uddannelser, hvis de studerende i fremtiden skulle anvende værktøjet. Dette gjaldt især testens anvendte spørgsmål og ordvalg men også i en vis grad dens billedmateriale.

På tværs af de fire grupper af studerende og undervisere udtryktes synspunktet at UB-testen fortalte den studerende hvor god eller dårlig vedkommende var til informationssøgning og opgaveskrivning, men den fortalte ikke hvordan han eller hun kunne blive bedre. Man savnede at testen kunne give de studerende redskaber eller vejledning til at komme videre. For det første indebar dette et forslag om at der i testen behøvedes mere information til de studerende om f.eks. hvilke databaser de kunne anvende og hvor de kunne finde dem. For det andet at testens formål på det indledende skærmbillede blev justeret.

Samlet gav brugerundersøgelsen indikationer for at UB-testen er et relevant studieteknisk værktøj, der med sin digitale form er brugervenligt og som med sin anvendelse af spillet har en vigtig motivationsfaktor indbygget. Samtidig peger undersøgelsen på flere områder af testen, som med fordel kan videreudvikles.